

Yttrande med avseende på internremiss för Riktlinjer för studentinflytande

Kårsamverkan tackar för möjligheten att yttra sig över internremissen för Riktlinjer för studentinflytande och noterar särskilt att behovet av ett dokument med riktlinjer för studentinflytandet är stort. Kårsamverkan ber om att få yttra följande synpunkter med anledning av förslaget.

1. Generella synpunkter

1.1 Bristande konkretion

Innehållet är alldeles för tunt och behöver konkretiseras. Tyvärr ser vi inte att det, som det är utformat i dagsläget, kommer att vara hjälpsamt inom alla delar av Uppsala universitet (UU).

Problemet, som vi ser det, är att dokumentet i stora delar är en ordagrann återgivning av vad som redan idag framgår av författningstext och förarbeten. Det är visserligen välkomnat att dessa sammanfattas i ett dokument. Men liksom all lagtext behöver den lagtext som rör studenternas rätt tolkas och tillämpas på konkreta situationer för att ges ett reellt innehåll. Genom att endast återge vad som är gällande rätt, utan att tillämpa denna på den organisationsstruktur och de utmaningar som finns på just UU, gör man dokumentet tandlöst och svårt att använda.

Om dokumentet inte innehåller någon tolkning eller tillämpning av redan gällande rätt har Kårsamverkan svårt att se värdet i att, istället för att gå direkt till den primära rättskällan, använda sig av dessa riktlinjer som ju inte tillför något i sak.

1.2 Formalia

Kårsamverkan anser att dokumentet är grafiskt förvirrande, då det är otydligt vad som är huvudrubriker och vad som är underrubriker. Detta är något som enkelt kan åtgärdas genom att dokumentet förses med siffror i rubrikerna.

1.3 Referenser till andra regelverk

Kårsamverkan konstaterar att de föreslagna riktlinjerna väl identifierar utmaningar, men saknar information om hur de ska hanteras, dokumenteras och åtgärdas. Det vore därför lämpligt om dokumentet kompletterades med referenser till andra regeldokument, exempelvis rörande ersättning till studentrepresentanter, föräldrapolicy etc, antingen som hyperlänkar eller som bilagor.

2. Vad som saknas i dokumentet

2.1 Syftesformulering

I dagsläget saknar dokumentet helt en syftesformulering eller målsättning. Kårsamverkan skulle vilja se att det finns en formulering likt den i Stockholms universitets (SU) riktlinjer för studentinflytande. SU skriver att syftet med dokumentet är att konkretisera arbetet med studentinflytande samt att ambitionen är att inta en ledande position i landet vad gäller studentinflytande. Kårsamverkan ser gärna att en sådan formulering skrivs in i UUs version.

2.2 Ansvarsfördelning inom universitetet

Kårsamverkan menar vidare att det måste bli tydligare i vilka led studentinflytande ska finnas. Enligt vår mening är det oklart var ansvaret i enskilda fall ligger, då det genomgående i dokumentet refereras till "universitetet" som aktör. Vår uppfattning är att studentinflytandet, om än i huvudsak väl fungerande på universitetet centralt, fungerar sämre längre ut i organisationen. Detta särskilt som kunskapen om studentinflytande, kårlandskapets utseende samt innehållet i gällande rätt i vissa fall är bristfällig exempelvis på institutions- och kursföreståndarnivå. Ett tydliggörande vad avser vilken aktör på lokal eller central nivå inom universitetet som ansvarar för att tillförsäkra studentinflytandet skulle enligt Kårsamverkan vara ett viktigt steg i att öka medvetenheten kring studentinflytandet i hela universitetet.

2.3 Ansvarsfördelning mellan kårer och universitetet

Det framgår heller ej hur ansvaret för studentrepresentation ska fördelas mellan universitetet och kårerna. T ex vem är ansvarig för att kontakta studentkårerna när det saknas studentrepresentanter? Det skulle t.ex kunna bli tydligare att det är sammankallande som har detta ansvar eller dylikt.

2.4 Arvodering

Kårsamverkan skulle vilja se en rubrik om hur universitetet arbetar med arvoderingar för studentrepresentanter likt SU gör i sitt dokument. I dagsläget ser det olika ut mellan olika vetenskapsområden, där vissa beslutande organ väljer att inte arvoda sina studentrepresentanter. Vi anser att arvoderingar borde regleras centralt och inte på fakultets- eller institutionsnivå för att stärka studentinflytandet och överensstämmelsen inom universitetet. Kårsamverkan anser också att alla studentrepresentanter bör arvodas oavsett om de är arvoderade av kårerna eller ej. Vi anser inte att det nuvarande systemet där UU inte godkänner dubbelarvoderingar är hållbart. Studentrepresentanten kan sitta i organ på sin fritid

Uppsala studentkår

trots att de är arvoderade av kårerna. Ifall representanten sitter där i sin roll som arvoderad av kåren ska då arvoderingen tillfalla kåren.

2.5 Studenternas talan

Texten bör kompletteras med en skrivning om att det är studentkårerna som för studenternas talan gentemot universitetet. Detta har rektor varit väldigt tydlig med och är något som Kårsamverkan håller med om.

3. Specifika synpunkter

3.1 Inledning

Kårsamverkan anser att inledningen som den är utformad i huvudsak är bra. Däremot önskar vi att syftet med studentinflytande, dvs. framförallt kvalitetssäkring och studentförankring, framgick tydligare. Vi upplever i dagsläget att studentinflytandet framtonas som någonting som endast följer av ett lagkrav och inte något som tillför universitetet ett viktigt perspektiv. Kårsamverkan menar att det proaktiva arbetet för gott studentinflytande bör lyftas fram i dokumentets inledning.

3.2 Definitioner

Här anser Kårsamverkan att texten från propositionen bör tas bort. Den är inte bara motsägelsefull gentemot texten som finns under rubriken *Studentkårer*, den frågar också den definition som universitetet gör av studentinflytande när de betalar ut medel för studentinflytande. Universitetets definition av studentinflytande är att stärka utbildningens kvalitet samt att utveckla studiemiljön och kontaktskapande verksamhet genom samlingslokaler eller liknande. Kårsamverkan menar att den formuleringen är den enda som bör stå med i dokumentet och inget annat.

3.3 Studentrepresentation i beslutande och beredande organ

Kårsamverkan vill först och främst återkoppla till vad som anges ovan under 2.2 angående ansvarsfördelning inom universitetet. För att rätten till representation ska vara reell måste det enligt Kårsamverkan finnas en medvetenhet om innehållet i gällande rätt på samtliga nivåer inom universitetet.

Kårsamverkan vill vidare påpeka att det idag är stora problem vad gäller möjligheten till god studentrepresentation i samband med VFU och önskar att det under denna rubrik skrevs till riktlinjer för detta och så även i lydelsen nedan.

”För att kunna delta i sammanträden med olika universitetsorgan ska förtroendevald student, då detta är praktiskt och ekonomiskt genomförbart, ges möjlighet till anpassad studiegång för att kunna utöva studentinflytande”

Problematiken gäller framförallt ovissheten kring var i Sverige den förtroendevalda studenten kommer att bli placerad för VFU. VFU-placeringen påverkar den förtroendevalda studentens möjlighet till delaktighet i sammanträden med olika universitetsorgan i hög grad. För att kunna säkerställa en god studentrepresentation ser Kårsamverkan ett stort behov av en ny prioriteringskategori vid VFU-placering för förtroendevalda studenter.

Tillsättning av studentrepresentanter

Kårsamverkan menar att formuleringen ”lämplig student” i 2 st. under rubriken *Tillsättning av studentrepresentanter* är olycklig; om det finns studenter som är villiga att åta sig ett visst uppdrag bör det meddelas, men bedömning av deras lämplighet är inte universitetets uppgift att göra. En student ska inte heller kunna anmäla intresse till universitetet utan det gör enbart till berörd kår eller kårernas gemensamma organ.

Avslutningsvis vill Kårsamverkan att det under samma rubrik görs en tydligare reglering av vilka skyldigheter universitetet har vid lysningen av nya studentrepresentantuppdrag. Då tillsättning av studentrepresentanter genom den nya föreningen Uppsala universitets förenade studentkårer (UUFS) kommer att ske vid bestämda och återkommande perioder varje läsår, och inte som idag löpande, önskar Kårsamverkan att det förtydligas att universitetet ansvarar för att i högre grad samordna lysningar av studentrepresentantplatser. Genom att lysa flera poster på samma gång ökar chanserna att nå ut till studenter genom en samlad marknadsföring, jämfört med chanserna att löpande nå ut med information om varje enskilt uppdrag.

3.4 Beslut

Kårsamverkan välkomnar avsnittet, även om det är en mer eller mindre ordagrann återgivning av vad som redan följer av gällande rätt (se ovan under 1.1). Däremot menar vi att avsnittet lämnar en del att önska då det varken är konkret eller särskilt vägledande.

Kårsamverkan efterlyser en beskrivning av hur rätten till representation ska förverkligas på alla nivåer inom universitetet. Exempelvis hade det varit lämpligt att förtydliga vilka skyldigheter som åligger såväl ensamma beslutsfattare som beslutafattande organ på olika nivåer inom universitetet. Inte heller framgår hur

Uppsala studentkår

rätten till representation ska följas upp eller vem som bär ansvaret för att en uppföljning görs.

Beslut som fattas av en grupp av personer

Vad specifikt gäller representation i beslutande och beredande organ efterlyser Kårsamverkan ett förtydligande vad gäller rätten till suppleantplatser. På många håll i universitetet upplever Kårsamverkans medlemskårer och studentrepresentanter en problematik kring en restriktiv syn på rätten till suppleanter. Rätten att utse suppleanter, samt att denna rätt är väl förankrad och likvärdig på alla håll i universitetet, är avgörande för studentinflytandet. Kårsamverkan skulle därför gärna se att det under denna rubrik görs ett förtydligande med innebörden att studentrepresentanter har rätt till minst en personlig suppleant per ordinarie representant, alternativt ett i förhållande till antalet ordinarie ledamöter proportionerligt antal gruppsuppleanter.

Beslut som fattas av en ensam person

Rätten till information och representation vid beslut som fattas av en ensam person är i många fall en av de viktigaste källorna till studentinflytande. Detta gäller inte minst på institutionsnivå.

Vad gäller just prefektbeslut upplever Kårsamverkan att det på många håll i universitetet finns ett bristande studentinflytande, där många beslut (av nödvändighet) fattas snabbt och inte sällan utanför ordinarie terminstid. Frågan är tveklöst sammankopplad med situationen för prefektens arbetsbelastning som just nu är under utredning. Likväl kvarstår behovet av att för samtliga parter förtydliga vilka rutiner som bör gälla när det kommer till prefektbeslut och studentinflytande. Kårsamverkan efterfrågar därför tydligare riktlinjer för hur detta kan lösas praktiken, med utgångspunkt i en strävan att inte försvåra eller försena fattande av för verksamheten nödvändiga beslut.

Vidare menar Kårsamverkan att det är problematiskt att det i dagsläget inte är möjligt att som studentrepresentant skriftligen reservera sig mot, eller på annat sätt markera missnöje med, beslut som fattas av en enskild person. Exempel på situationer där detta i dagsläget inte är möjligt är rektors beslutssammanträde samt universitetsdirektörens beslutssammanträde.

3.5 Arbetsmiljö

Idag anordnar UU, på uppmaning av studentkårerna, två gånger per år en utbildning för studerandeskyddsombud så att de på bästa sätt kan utföra sitt uppdrag. Kårsamverkan anser att det fortsatt ska vara två utbildningar per år och

Uppsala studentkår

inte en samt att denna utbildning bör kunna genomföras på engelska. Detta för att främja studentinflytandet för våra internationella studenter. Även det två utbildningarna i laborationssäkerhet som ges av UU bör kunna genomföras på engelska.

3.6 Kommunikation (US)

Kårsamverkan skulle vilja se att varje institution utser en kontaktperson till kårerna för att förenkla kommunikationen mellan kår och universitetet. Ordet “redan” i 2 st. bör vidare enligt Kårsamverkan tas bort då det enligt vår mening skapar en onödig begränsning.

En förutsättning för ett bra studentinflytande är att studenterna är medvetna om vilka deras rättigheter är och vilka som företräder dem. Därför är det viktigt för oss kårer att vi får komma och presentera oss och vår verksamhet på terminsstartsföreläsningar. Vi vill att ansvaret där ska ligga på universitetet att bjuda in kårerna och inte tvärtom.

I samband med lydelsen “...beskrivning av uppdragets innehåll och omfattning.” vill Kårsamverkan rekommendera att hänvisa tillbaka till den punktlista som finns under rubriken *Tillsättning av studentrepresentanter*.

I övrigt hänvisar Kårsamverkan till *Policy och riktlinjer för studentinflytande* framtagen vid SU som ett bra exempel för riktlinjer för god kommunikation. Dokumentet kan med fördel användas vid en revidering av detta förslag.

Åtgärdsrapportering

Kårsamverkan välkomnar att detta avsnitt finns, men menar att det nuvarande förslaget lämnar mycket att önska vad beträffar framförallt konkretion. Vi vill se ett förtydligande av de rutiner som nämns för klagomålshantering. Till exempel vore det lämpligt att Kårsamverkan efter sex månader får en återkopplande rapport om hur arbetet har gått till och vad som kommer att hända i framtiden från universitetets sida. Dessutom vill vi även se ett förtydligande av hur processen för åtgärdsrapportering kommer att se ut.

3.7 Studentinflytande genom kursvärderingar

Kårsamverkan anser att kursutvärderingar bör tillgängliggöras för alla studenter. Dessa kursutvärderingar bör också utgå från en central mall där vissa frågor måste ingå. Exempel på frågor som Kårsamverkan ser som viktiga, men inte alltid ingår i kursvärderingar, är frågor om psykisk ohälsa, bostadssituation och stress.

Uppsala studentkår

Det bör även finnas rutiner på hur kursutvärderingar rör sig “uppåt” i universitetshierarkin så att universitetsledningen och konsistoriet faktiskt får veta hur det ser ut på kurserna hos universitetet. Man bör även lägga in rutiner för att följa upp kursutvärderingarna. Till exempel bör man vid nästa kursutvärdering jämföra med trender från föregående kurstillfälle för att se om kursen rör sig i rätt riktning.

3.8 Lokaler

Texten bör kompletteras med skrivningar om studentföreträdares rätt att få tillgång till de lokaler de behöver komma in i för att kunna utföra sitt uppdrag som representanter. Kårsamverkan ser även att stycket om kostnader för lokaler ändras. I dagsläget tolkar vi texten som att sektioner och studentföreningar bör betala sedvanlig hyra, det borde istället framgå att de som är “godkända” av kårerna har samma rättigheter som studentkårerna. Studentrepresentanter bör även få tillgång till salar med videolänk för att främja samarbetet med Campus Gotland.

3.9 Internationella studenter

Avsnittet som rör internationella studenter är i grunden bra och innehåller många viktiga aspekter, bland annat erkännandet av den speciella situation som internationella studenter intar när det kommer till studentinflytande och möjligheter att inkluderas i kårernas verksamheter. Kårsamverkan efterlyser emellertid ett antal förtydliganden.

För det första bör det bli tydligare vilka förväntningar med anledning av arbetet med studentinflytande för internationella studenter som gäller på lokal nivå. Ett exempel på en frågeställning som inte adresseras av texten är hur ansvaret mellan institution/fakultet och kår fördelas vad gäller att informera internationella studenter om deras rättigheter och möjligheter att påverka sina studier genom kåren. Ett annat exempel är hur beredande och beslutande organ på lokal nivå ska hantera frågeställningar kopplade till språk.

För det andra ser vi gärna ett förtydligande av vilka skyldigheter universitet har att ge kårerna förutsättningar för att inkludera internationella studenter. Detta är en avgörande fråga för kårerna, inte minst i ljuset av att det på vissa håll i universitetet uppställs ambitiösa mål för ett ökat antal betalstudenter. För att kårerna ska kunna representera det stora antal internationella studenter som på sikt kommer att komma till universitetet krävs en gemensam insats från kårer och universitetet. Till exempel har kårerna vid ett antal tillfällen påtalat behovet av en gemensam resurs för översättning av centrala styrdokument. Förutsättningarna för- samt benägenheten att bevilja sådan hjälp varierar mellan olika vetenskapsområden och fakulteter på universitetet, något som Kårsamverkan ser som problematiskt.

3.10 Uppföljning av arbetet med studentinflytande

Detta avsnitt anser Kårsamverkan är väldigt viktigt, som tyvärr lämnar mycket att önska. De två meningar som finns under denna rubrik ger knappast någon ledning kring hur denna uppföljning ska se ut eller vilka resultat som studentkåren kan förvänta sig. Exempelvis hade det varit lämpligt att reglera rektors skyldighet att åiterrapportera till studenterna hur universitetet arbetar med de synpunkterna som vi förmedlar till rektor varje år. Sammantaget är underlaget under denna rubrik alltför tunt för att ge någon reell rätt till studenterna, och bör därför bli föremål för omfattande revidering innan det slutgiltiga förslaget läggs fram.

4 Bilaga - SU:s

Kårsamverkan hänvisar ofta till SU:s riktlinjer för studentinflytande och tycker att UU bör titta på den mer ingående och överlag ta stor inspiration från denna.

<https://www.su.se/medarbetare/organisation-styrning/styrdokument-regelboken/organisation-och-beslutsstruktur/policy-och-riktlinjer-f%C3%B6r-studentinflytande-vid-stockholms-universitet-1.26265>

För Kårsamverkan

Uppsala studentkår

Johannes Bäck, ordförande
Mårten Andersson, vice ordförande

Gotlands studentkår Rindi

Oskar Svärd, ordförande

Juridiska föreningen i Uppsala

Frida Gommel, ordförande

Farmaceutiska studentkåren

Märta Lindquist, ordförande

Uppsala teknolog- och naturvetarkår

Petter Elgh, ordförande

Föreningen Uppsalaekonomerna

Anders Gombrii, vice ordförande